

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πειραιάς, 2 .9.2009

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗΣ ΖΩΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

Από τη Γενική Γραμματεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας ανακοινώνεται ο δείκτης που αφορά στην **Προσδοκώμενη Ζωή χωρίς προβλήματα υγείας (Healthy Life years ή Disability-Free Life Expectancy)** και ο οποίος προέκυψε από στοιχεία της δειγματοληπτικής Έρευνας **Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2005-2006** (EU-SILC, Statistics on Income and Living Conditions). Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα, περίπου, 6.000 νοικοκυριών και αφορά σε μέλη αυτών, ηλικίας 16 ετών και άνω. Ο δείκτης υπολογίστηκε σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για την Προσδοκώμενη Ζωή Χωρίς Προβλήματα Υγείας (European Health Expectancy Monitoring Unit – EHEMU) και συγκρίνεται, άμεσα, με το δείκτη **Προσδοκώμενης Ζωής (Life Expectancy)**, που αντανακλά το επίπεδο θνησιμότητας του πληθυσμού.

Α. Πηγή των δεδομένων

Πηγή των δεδομένων αποτέλεσε η Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC), η οποία διενεργήθηκε κατά τα έτη 2005 – 2006.

Βασικός στόχος της έρευνας αυτής είναι η μελέτη, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, των συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών σε σχέση, κυρίως, με το εισόδημά τους. Η έρευνα αποτελεί τη βασική πηγή αναφοράς των συγκριτικών στατιστικών για την κατανομή του εισοδήματος και τον κοινωνικό αποκλεισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συγκρισιμότητα των στοιχείων θεωρείται εξασφαλισμένη, αφού η έρευνα διενεργείται σε όλες τις χώρες μέλη με κοινά αποδεκτά ερωτηματολόγια.

Επιπλέον, με την έρευνα συγκεντρώνονται πληροφορίες σχετικές με τη κατάσταση της υγείας, την ύπαρξη χρόνιου προβλήματος υγείας και τον περιορισμό των καθημερινών δραστηριοτήτων του πληθυσμού λόγω κάποιου άλλου προβλήματος υγείας.

B. Ορισμοί των δεικτών

Ο δείκτης που αφορά στην *Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας* υπολογίζει τον αριθμό των ετών που προσδοκάζεται ότι θα ζήσουν, κατά μέσο όρο, χωρίς προβλήματα υγείας, άτομα ορισμένης ηλικίας, ενώ ο δείκτης *Προσδοκώμενης ζωής* υπολογίζει τον αριθμό των ετών, που προσδοκάζεται ότι θα ζήσουν, κατά μέσο όρο, άτομα ορισμένης ηλικίας, ανεξάρτητα από την κατάσταση της υγείας τους.

Γ. Μεθοδολογία μέτρησης του δείκτη «Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας»

Ο δείκτης υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο Sullivan (1971), η οποία χρησιμοποιείται για τη σύνταξη των πινάκων επιβίωσης. Ο δείκτης υπολογίζεται ως ποσοστιαία αναλογία πληθυσμού ορισμένης ηλικίας που είχε είτε (α) περιορισμό των συνήθων δραστηριοτήτων ⁽¹⁾, είτε (β) χρόνιο πρόβλημα υγείας ⁽²⁾, είτε (γ) προβλήματα υγείας ⁽³⁾, έναντι πληθυσμού της ίδιας ηλικίας χωρίς τα παραπάνω προβλήματα, λαμβάνοντας υπόψη και στοιχία θνησιμότητας.

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν προκύπτουν από το Ελάχιστο Ευρωπαϊκό Module για την Υγεία (Minimum European Module for Health) που περιέχεται στην έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών των ετών 2005 και 2006.

Δ. Σχόλια για το δείκτη

Ο δείκτης παρουσιάζει ενδιαφέρον γιατί είναι απλός στον υπολογισμό, είναι διαθέσιμα τα στοιχεία για τον υπολογισμό του και είναι ανεξάρτητος από το μέγεθος και την ηλικιακή δομή του πληθυσμού. Επιπλέον, ένα από τα βασικά του πλεονεκτήματα είναι η εύκολη κατανόησή του από τον ευρύτερο πληθυσμό.

Στον υπολογισμό του δείκτη δεν περιλαμβάνονται τα άτομα που διαμένουν στις συλλογικές κατοικίες. Η συγκρισιμότητα με τις άλλες χώρες μπορεί να επηρεαστεί λόγω της διαφοροποίησης, από χώρα σε χώρα, του ορισμού που αφορά στο χρόνιο πρόβλημα υγείας.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, ακόμη, δεν υπάρχει επίσημα δομημένος δείκτης προσδοκώμενης ζωής χωρίς προβλήματα υγείας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Commission) έχει υποχρέωση να εισάγει στις επόμενες Εκθέσεις, που συντάσσονται την περίοδο της Άνοιξης (Spring Report), δείκτες υγείας, σύμφωνα με όσα έχουν συμφωνηθεί στη συνάντηση των αρχηγών των κρατών μελών στη Λισσαβόνα, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επιπτώσεις καλής υγείας του πληθυσμού στην παραγωγικότητα και την εργασία αποτελούν προϋπόθεση για οικονομική ευημερία.

(1) **Περιορισμός**, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 6 μηνών, εξαιτίας κάποιου χρόνιου προβλήματος υγείας, σωματικού ή ψυχικού, **των δραστηριοτήτων** που συνήθως κάνουν οι άνθρωποι ή ακόμη η ύπαρξη δυσκολιών κατά την πραγματοποίησή τους. Το χρονικό διάστημα των 6 μηνών δεν αναφέρεται στη διάρκεια του προβλήματος υγείας αλλά στο χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο, ενδεχομένως, περιορίστηκαν οι όποιες δραστηριότητες.

(2) **Χρόνια προβλήματα υγείας ή χρόνιες παθήσεις** που διαρκούν ή πρόκειται να διαρκέσουν περισσότερο από 6 μήνες. Περιλαμβάνονται και οι εκ γενετής ανωμαλίες καθώς και όλα τα χρόνια προβλήματα υγείας είτε αυτά έχουν διαγνωστεί είτε όχι από γιατρό.

(3) **Καλή υγεία** έχει ένα άτομο ηλικίας 16 ετών και άνω, όταν έχει δηλώσει ότι έχει πολύ καλή υγεία ή καλή υγεία, χωρίς χρόνιο πρόβλημα και χωρίς κανένα περιορισμό στις καθημερινές δραστηριότητες.

Κακή υγεία έχει ένα άτομο ηλικίας 16 ετών και άνω, όταν έχει δηλώσει ότι έχει πολύ κακή υγεία ή κακή υγεία, με χρόνιο πρόβλημα και με περιορισμό στις καθημερινές δραστηριότητες.

Μέτρια υγεία έχει ένα άτομο ηλικίας 16 ετών και άνω, όταν δεν περιλαμβάνεται στις παραπάνω κατηγορίες.

Ε. Αποτελέσματα της έρευνας

Πίνακας 1. Σύγκριση ετών προσδοκώμενης ζωής και προσδοκώμενης ζωής χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών, ανάλογα με τον περιορισμό των συνήθων δραστηριοτήτων: 2005 και 2006

Έτη	Θήλεις		Άρρενες	
	2005	2006	2005	2006
Προσδοκώμενη ζωή κατά την ηλικία των 65 ετών (Α)	19,2	19,4	17,1	17,5
Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας κατά την ηλικία των 65 ετών (Β)	9,9	10,2	9,5	10,1
% (Β)/(Α)	52	53	55	58

- Ο δείκτης ετών προσδοκώμενης ζωής χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών, αυξήθηκε κατά 0,3 έτη (3,6 μήνες) για τις γυναίκες και κατά 0,6 έτη (7,2 μήνες) για τους άνδρες κατά το χρονικό διάστημα 2005 έως 2006.
- Για τις γυναίκες, η προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών, κυμαίνεται, το χρονικό διάστημα 2005 έως 2006, μεταξύ 9,9 και 10,2 ετών, ενώ η προσδοκώμενη ζωή, κατά την ίδια ηλικία, κυμαίνεται μεταξύ 19,2 και 19,4 ετών.
- Για τους άνδρες, η προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών, κυμαίνεται, το χρονικό διάστημα 2005 έως 2006, μεταξύ 9,5 και 10,1 ετών, ενώ η προσδοκώμενη ζωή κατά την ίδια ηλικία κυμαίνεται μεταξύ 17,1 και 17,5 ετών.
- Για τις γυναίκες, η προσδοκώμενη ζωή, κατά την ηλικία των 65 ετών, αυξήθηκε κατά 0,2 έτη (2,4 μήνες), ενώ η προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών, αυξήθηκε κατά 0,3 έτη (3,6 μήνες) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.
- Για τους άνδρες, η προσδοκώμενη ζωή, κατά την ηλικία των 65 ετών, αυξήθηκε κατά 0,4 έτη (4,8 μήνες), ενώ η προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών αυξήθηκε κατά 0,6 έτη (7,2 μήνες) κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.

Πίνακας 2. Σύγκριση ετών προσδοκώμενης ζωής και προσδοκώμενης ζωής χωρίς προβλήματα υγείας, κατά την ηλικία των 65 ετών, ανάλογα με τον περιορισμό των συνήθων δραστηριοτήτων: 1996 και 2006

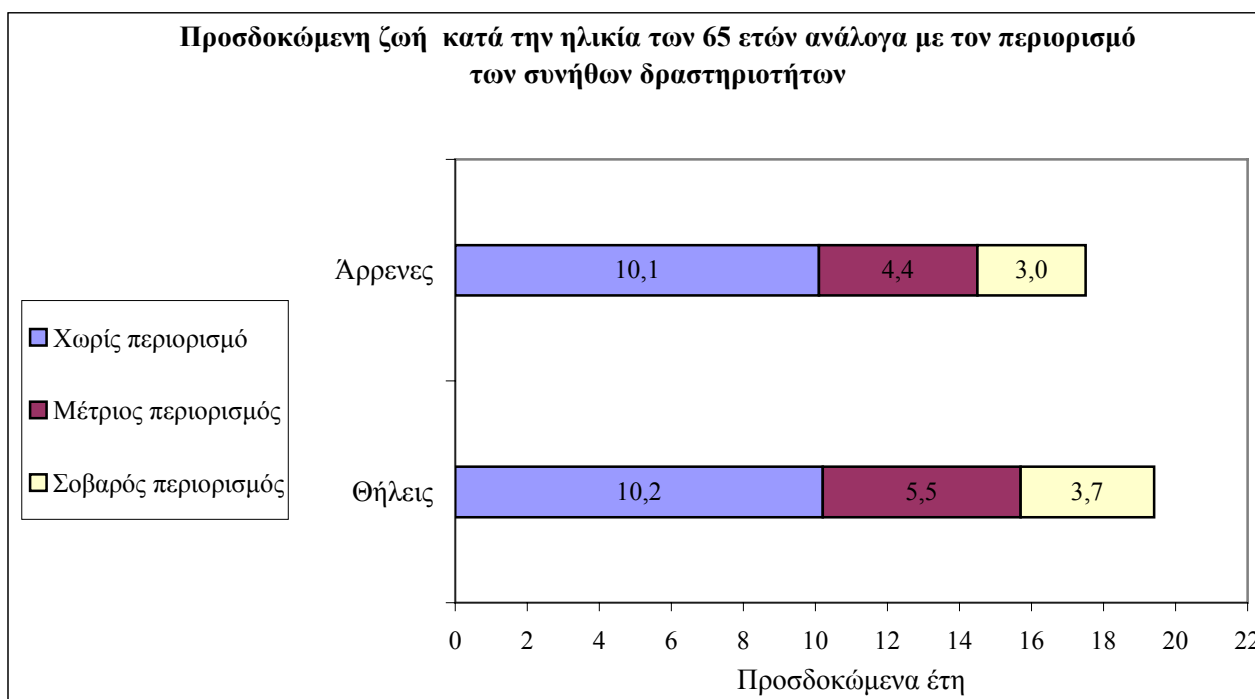
Έτη	Θήλεις		Άρρενες	
	1996	2006	1996	2006
Προσδοκώμενη ζωή κατά την ηλικία των 65 ετών (Α)	18,3	19,4	16,0	17,5
Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας κατά την ηλικία των 65 ετών (Β)	11,3	10,2	10,1	10,1
% (Β)/(Α)	62	53	64	58

Συγκρίνοντας τα έτη προσδοκώμενης ζωής και προσδοκώμενης ζωής χωρίς προβλήματα υγείας κατά τα έτη 1996 και 2006, και κατά την ηλικία των 65 ετών, ανάλογα με τον περιορισμό των συνήθων δραστηριοτήτων παρατηρούμε ότι:

- Για τις γυναίκες, όσο αυξάνεται η προσδοκώμενη ζωή, τόσο μειώνεται η προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας.
- Για τους άνδρες, ενώ αυξάνεται η προσδοκώμενη ζωή, η προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας παραμένει σταθερή.

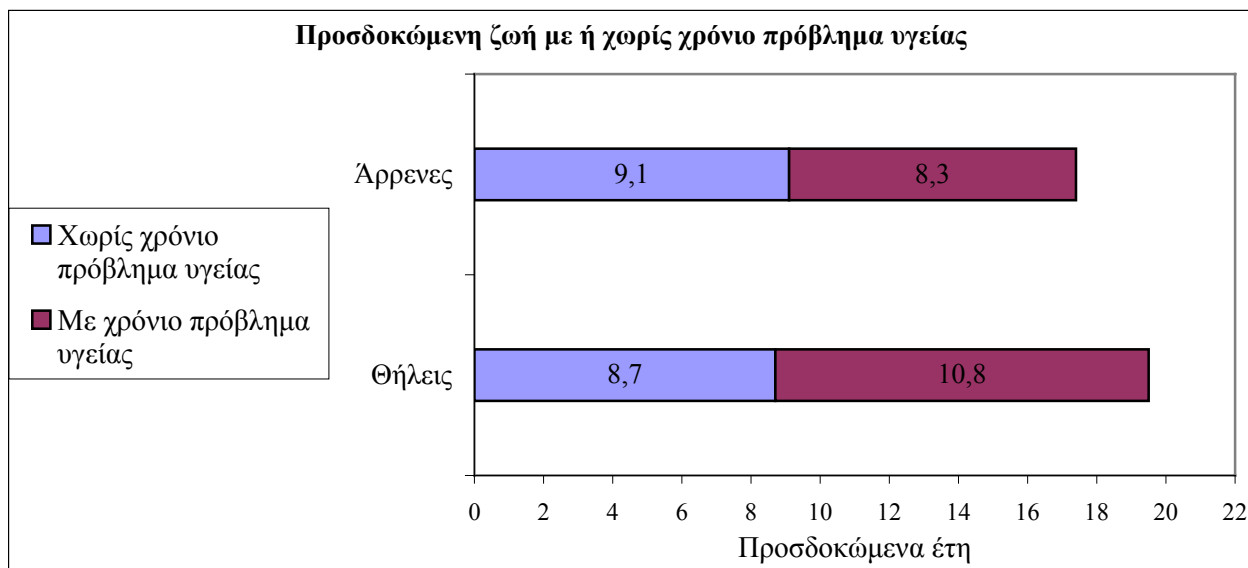
Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας (EU-SILC 2006)

➤ Κατανομή ανάλογα με τον περιορισμό των συνήθων δραστηριοτήτων

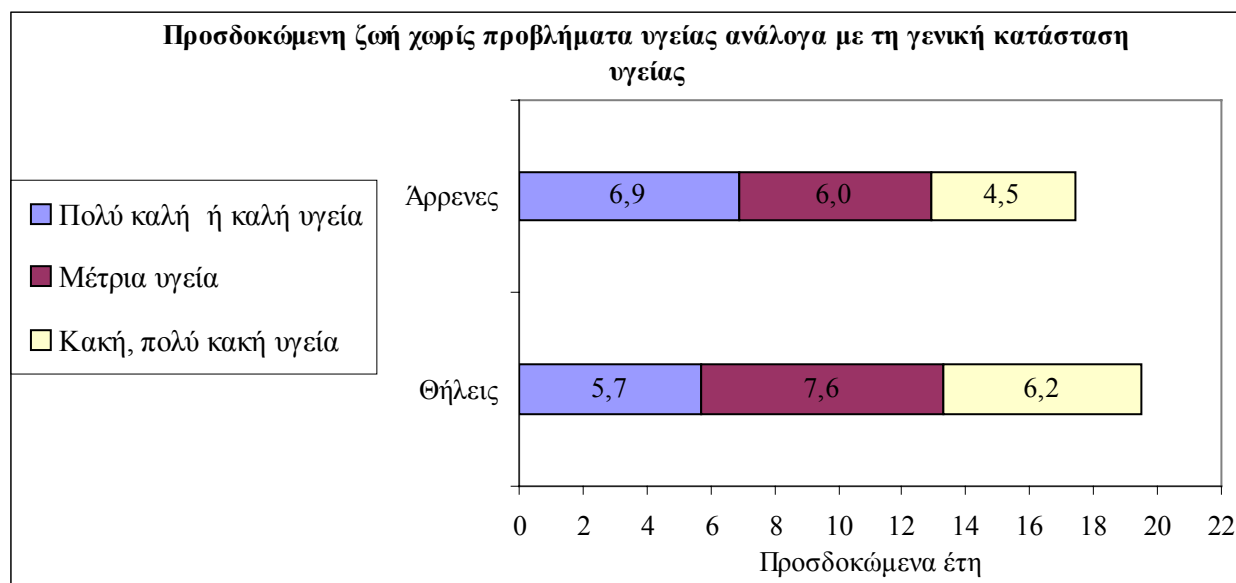
- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής χωρίς περιορισμούς στη συνήθη δραστηριότητα στην ηλικία των 65 ετών εκτιμάται σε, επιπλέον, 10,2 έτη για τις γυναίκες ή 53% του υπόλοιπου της ζωής τους και σε, επιπλέον, 10,1 έτη για τους άνδρες ή 58% του υπόλοιπου της ζωής τους.
- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής με μέτριο περιορισμό στη συνήθη δραστηριότητα στην ηλικία των 65 ετών εκτιμάται σε, επιπλέον, 5,5 έτη για τις γυναίκες ή 28% του υπόλοιπου της ζωής τους και σε, επιπλέον, 4,4 έτη για τους άνδρες ή 25% του υπόλοιπου της ζωής τους.
- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής με σοβαρό περιορισμό στη συνήθη δραστηριότητα στην ηλικία των 65 ετών εκτιμάται σε, επιπλέον, 3,7 έτη για τις γυναίκες ή 19% του υπόλοιπου της ζωής τους και σε, επιπλέον, 3 έτη για τους άνδρες ή 17% του υπόλοιπου της ζωής τους.

➤ **Κατανομή ανάλογα με την ύπαρξη ή μη χρόνιου προβλήματος υγείας**

- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής χωρίς χρόνιο πρόβλημα υγείας στην ηλικία των 65 ετών εκτιμάται σε, επιπλέον, 8,7 έτη για τις γυναίκες και σε, επιπλέον, 9,1 έτη για τους άνδρες.
- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής με χρόνιο πρόβλημα υγείας στην ηλικία των 65 ετών εκτιμάται σε, επιπλέον, 10,8 έτη για τις γυναίκες και σε, επιπλέον, 8,3 έτη για τους άνδρες.

➤ **Κατανομή ανάλογα με τη γενική κατάσταση υγείας**

- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής με πολύ καλή ή καλή υγεία για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω εκτιμάται σε, επιπλέον, 5,7 έτη για τις γυναίκες και σε, επιπλέον, 6,9 έτη για τους άνδρες.
- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής με μέτρια υγεία για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω εκτιμάται σε, επιπλέον, 7,6 έτη για τις γυναίκες και σε, επιπλέον, 6 έτη για τους άνδρες.
- Ο δείκτης προσδοκώμενης ζωής με κακή ή πολύ κακή υγεία για τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω εκτιμάται σε, επιπλέον, 6,2 έτη για τις γυναίκες και σε, επιπλέον, 4,5 έτη για τους άνδρες.

Παράρτημα

Πίνακας 1. Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά ηλικία, με ή χωρίς περιορισμό των συνήθων δραστηριοτήτων

Ηλικία	Θήλεις			Άρρενες		
	Χωρίς περιορισμό	Περιορισμός		Χωρίς περιορισμό	Περιορισμός	
		Μέτριος	Σοβαρός		Μέτριος	Σοβαρός
EU-SILC 2005						
0	67,20	9,39	5,03	65,66	7,02	4,13
15	52,88	9,22	5,00	51,24	6,94	4,12
20	48,13	9,08	4,97	46,5	6,88	4,11
25	43,25	9,04	4,97	41,92	6,78	4,11
30	38,59	8,85	4,92	37,35	6,64	4,11
35	34,04	8,62	4,8	32,79	6,51	4,02
40	29,53	8,30	4,76	28,36	6,27	3,98
45	25,09	8,01	4,69	23,98	6,09	3,88
50	20,81	7,67	4,54	19,78	5,83	3,82
55	16,83	7,28	4,25	15,92	5,52	3,67
60	13,28	6,63	3,86	12,38	5,21	3,44
65	9,94	5,77	3,54	9,50	4,59	3,04
70	7,10	4,71	3,07	6,90	3,88	2,74
75	4,76	3,58	2,50	4,61	3,25	2,39
80	2,96	2,34	2,05	3,07	2,42	2,03
85	1,65	1,35	1,47	1,81	1,73	1,68
EU-SILC 2006						
0	67,86	9,00	5,06	66,29	6,87	4,05
15	53,48	8,84	5,03	51,85	6,77	4,03
20	48,72	8,71	4,99	47,12	6,69	4,01
25	43,86	8,65	4,98	42,56	6,61	3,96
30	39,11	8,48	4,97	38,13	6,34	3,93
35	34,35	8,37	4,92	33,55	6,26	3,84
40	29,77	8,15	4,83	29,09	6,06	3,79
45	25,39	7,82	4,70	24,62	5,91	3,76
50	21,17	7,44	4,56	20,50	5,67	3,60
55	17,26	7,00	4,25	16,72	5,33	3,43
60	13,61	6,34	3,98	13,20	4,93	3,23
65	10,20	5,51	3,73	10,13	4,37	2,95
70	7,40	4,40	3,30	7,30	3,84	2,67
75	4,88	3,47	2,67	5,17	2,99	2,40
80	3,04	2,30	2,12	3,78	1,94	2,01
85	1,75	1,55	1,25	2,27	1,48	1,71

Πίνακας 2. Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά ηλικία, με ή χωρίς χρόνιο πρόβλημα υγείας

Ηλικία	Θήλεις		Άρρενες	
	Χωρίς χρόνιο πρόβλημα υγείας	Με χρόνιο πρόβλημα υγείας	Χωρίς χρόνιο πρόβλημα υγείας	Με χρόνιο πρόβλημα υγείας
EU-SILC 2005				
16	50,33	15,78	48,74	12,59
20	46,49	15,68	44,97	12,52
25	41,64	15,62	40,40	12,4
30	36,88	15,48	35,83	12,26
35	32,29	15,17	31,31	12,02
40	27,64	14,95	26,89	11,72
45	23,31	14,47	22,51	11,44
50	19,14	13,89	18,48	10,95
55	15,36	13,00	14,76	10,36
60	11,90	11,87	11,47	9,56
65	8,78	10,47	8,63	8,50
70	6,27	8,62	6,09	7,43
75	4,18	6,67	4,19	6,06
80	2,52	4,84	2,87	4,64
85	1,60	2,87	2,14	3,07
EU-SILC 2006				
16	50,07	16,28	49,20	12,47
20	46,20	16,22	45,39	12,43
25	41,41	16,07	40,8	12,33
30	36,72	15,84	36,35	12,05
35	32,07	15,57	31,84	11,81
40	27,44	15,31	27,39	11,55
45	23,12	14,80	23,01	11,28
50	18,97	14,19	18,98	10,80
55	15,25	13,26	15,26	10,21
60	11,80	12,12	12,05	9,31
65	8,67	10,77	9,13	8,33
70	5,97	9,12	6,50	7,32
75	4,02	7,00	4,63	5,93
80	2,48	4,99	3,28	4,45
85	1,33	3,21	2,23	3,24

Πίνακας 3. Προσδοκώμενη ζωή χωρίς προβλήματα υγείας, κατά ηλικία, ανάλογα με τη γενική κατάσταση υγείας

Ηλικία	Θήλεις			Άρρενες		
	Κατάσταση υγείας					
	Πολύ καλή και καλή	Μέτρια	Κακή και πολύ κακή	Πολύ καλή και καλή	Μέτρια	Κακή και πολύ κακή
EU-SILC 2005						
16	47,39	11,46	7,27	47,70	7,61	6,02
20	43,50	11,40	7,26	43,86	7,62	6,01
25	38,60	11,39	7,27	39,18	7,62	6,01
30	33,79	11,30	7,26	34,58	7,56	5,95
35	29,16	11,07	7,23	29,98	7,47	5,87
40	24,53	10,89	7,17	25,49	7,36	5,76
45	20,08	10,61	7,09	21,00	7,28	5,67
50	15,91	10,17	6,95	16,77	7,00	5,66
55	12,15	9,51	6,70	12,94	6,73	5,44
60	8,96	8,62	6,18	9,69	6,18	5,17
65	6,17	7,32	5,76	6,84	5,63	4,67
70	4,02	5,90	4,96	4,52	4,73	4,27
75	2,54	4,19	4,12	2,79	3,75	3,71
80	1,56	2,70	3,10	1,76	2,60	3,15
85	0,74	1,54	2,19	1,16	1,84	2,22
EU-SILC 2006						
16	46,97	11,45	7,93	47,36	8,40	5,91
20	43,10	11,41	7,91	43,52	8,40	5,90
25	38,18	11,42	7,89	38,93	8,30	5,91
30	33,36	11,33	7,87	34,42	8,19	5,79
35	28,61	11,19	7,83	29,81	8,16	5,67
40	23,99	11,04	7,73	25,34	8,03	5,57
45	19,62	10,73	7,57	20,9	7,89	5,50
50	15,50	10,28	7,39	16,76	7,56	5,45
55	11,77	9,65	7,09	12,97	7,22	5,28
60	8,56	8,74	6,62	9,77	6,74	4,85
65	5,67	7,61	6,17	6,92	6,00	4,54
70	3,58	6,12	5,40	4,58	5,04	4,20
75	2,19	4,43	4,40	2,82	3,96	3,78
80	1,22	2,81	3,44	1,43	3,19	3,12
85	0,63	1,90	2,02	0,74	2,08	2,64

Αρμόδιος: Γιώργος Ντούρος

Τηλέφωνο: 210 4852174

Fax : 210 4852906

E mail : geodouro@statistics.gr